دانشگاه علوم پزشکی سمنان

بیمارستان ولایت دامغان

نحوه جابجایی بیماران مبتلا به سکته مغزی:

جابجایی بیمار سکته مغزی از تخت به صندلی

۱. اندام درگیر سکته مغزی مشخص شوند

۲. برای مراقبت از بیمار سکته مغزی مهم است که تخت بیمار دارای ساید یا میله کناری داشته باشد تا از سقوط او جلوگیری کند.

۳. با آویزان کردن پاهای بیمار از تخت اهرمی می‌شود تا راحت‌تر بیمار را روی تخت بنشانید.

٤. بهتر هست کمربندی نرم که پوست بیمار را زخم نکند به کمر او ببندید که از محکم بودن آن مطمئن باشید.

٥. دست سالم بیمار همچون اهرم می‌تواند به تخت فشار آورد تا بنشیند.

٦. لبه کمربند را بگیرید و دست خود را زیر شانه دست درگیر قرار دهید و همزمان با گرفتن کمربند و فشار به زیر شانه بیمار را روی تخت بنشانید.

۷. صندلی ویلچیر را در نزدیک‌ترین فاصله ممکن به تخت قرار دهید.

۸. ارتفاع تخت را کم کنید یا بیما را لبه تخت بنشانید تا پای سالم او روی زمین قرار گیرد.

۹. از جلو بیمار را بغل کنید و دست هایتان زیر بازوهایش و از پشت کمربند او را بگیرد.

۱۰. زانوهایش را از دو طرف بین زانوهایتان قفل کنید.

۱۱. روی زانوهایتان کمی خم شوید و بیمار را جابجا کنید.

راهنمای استفاده از عصا و واکر برای مراقبت از بیمار سکته مغزی

۱-اندازه مناسب واکر و عصا بدین گونه است که وقتی بیمار ایستاده و دست هایش دو طرف بدنش قرار دارد، قسمت بالایی واکر و عصا باید هم سطح با مچ بیمار باشد.

۲-بیمار باید عصا را در دست سمت سالمش بگیرد. اول عصا و پای سالم را همزمان جلو بگذارد و بعد پای درگیر را جلو ببرد. در بالا رفتن از پله اول پای سالم و بعد پای درگیر را جلو بگذارد. در پایین رفتن اما برعکس عمل کند. اول پای درگیر را جلو بگذارد بعد عصا و پای سالم را حرکت دهد.

۳-بیمار باید ابتدا واکر را جلو قرار دهد و سپس پای درگیر و بعد از آن پای سالم را جلو ببرد. مطمئن شوید که در استفاده از واکر، هر چهار پایه آن همزمان روی زمین گذاشته شود.

٤-بهتر است برای نشستن و بلندشدن از واکر استفاده نشود؛ بلکه از دسته مبل یا صندلی استفاده شود.

وضعیت دهی به بیمار سکته مغزی : بیمار چگونه باید بخوابد یا بنشیند؟

*از مهمترین نکات مراقبت از بیمار سکته مغزی بعد از ترخیص از بیمارستان، وضعیت دهی به بیمار است. بیمار به دلیل ضعف، بی‌تحرک است. ممکن است ساعت ها بخوابد. از این رو نگهداری و مراقبت از پوست بدن برای جلوگیری از زخم‌های فشاری بسیار مهم است.

احتمال زخم شدن پوست در نواحی اتصال با تشک وجود دارد. به خصوص در افراد دچار بیماري دیابت (قند) جهت پیشگیري بهتر است **هر ۲ ساعت وضعیت بیمار تغییر داده شود** .ماساژ نواحی که تحت فشار هستند.

چند بار در روز با روغن‌های چرب مانند کالاندولا ضروری است. اگر دیدید که پوست قرمز رنگ شده، بیمار را به سمت مخالف بچرخانید و ناحیه قرمز را با روغن ماساژ دهید. از نکات مهم مراقبت از بیمار سکته مغزی این است که **مناطقی که زیر پوشک قرار دارند را روزانه چند ساعت بگذارید هوا بخورد.**

خطر زخم شدن برای افراد دیابتی بیشتر است. در رژیم غذایی آنها قند را حذف کنید. حتما چک کنید که پوست همواره خشک باشد و رطوبت ادرار یا مایعات روی لباس یا ملحفه نماند.

هر سه ساعت یکبار پوشک را عوض کنید که هم پوست مرطوب باقی نماند هم میکروب رشد نکند. در صورت مشاهده زخم حتما با پزشک یا پرستار متخصص زخم مشورت کنید تا در صورت نیاز از کامفیل شفاف یا پانسمان استفاده کند. زخم باز باعث عفونت و تب می‌شود. پس حتما با پزشک مشورت کنید.

وضعیت صحیح بیمار در حالت خوابیده

یکی از مهمترین نکات نگهداری و مراقبت از بیمار سکته مغزی در منزل طرز صحیح وضعیت دهی او است که در ادامه انواع وضعیت دهی بیمار سکته مغزی را می‌خوانید.

وضعیت دهی بیمار سکته مغزی در حالت خوابیدن به پهلو و روی سمت درگیر

به عکس زیر نگاه کنید و به موقعیت بالشت‌ها و دست و پای بیمار دقت کن

در پشت و جلوی بدن بیمار چند بالشت قرار دهید تا تنه بیمار نچرخد.

- زیر سر بیمار یک یا دو بالشت قرار دهید.
- شانه سمت درگیر که روی تخت قرار دارد، آزاد شود تا بیمار احساس ناراحتی نکند.
- آرنج از زیر بدن بیرون آورده شود (زیر بدن قرار نگیرد) و کف دست بیمار رو به بالا قرار داشته باشد.
- پا و دست سالم (بالایی) بیمار را مطابق شکل به سمت جلو آورید و زیرش بالشت قرار دهید.
-

وضعیت دهی بیمار سکته مغزی در حالت خوابیدن به پهلو روی سمت سالم:

۱- در جلو و پشت بدن بیمار چند بالشت قرار دهید تا تنه بیمار نچرخد.

۲- زیر سر بیمار یک یا دو بالشت بگذارید.

۳- بازو و دست سمت درگیر بیمار را به سمت جلو آورید و زیر آن بالشت قرار دهید.

٤- آرنج تا جای ممکن صاف و کف دست بیمار رو به پایین باشد.

٥- پای سمت درگیر بیمار کمی به سمت عقب رود و زیرش چند بالشت بگذارید.

وضعیت دهی بیمار سکته مغزی در حالت خوابیدن به پشت

۱- سه بالشت برای حمایت زیر سر و شانه ها بگذارید.

۲- دست سمت درگیر را مطابق شکل از بازو تا انگشتان روی بالشت قرار دهید.

۳- زیر لگن سمت درگیر بیمار بالشت بگذارید.

٤- پای بیمار باید صاف و بدون هیچ چرخشی در لگن روی تخت قرار گیرد (یعنی انگشتان پا رو به بالا باشد). برای اطمینان از قرار گرفتن پا در این حالت می‌توانید یک بالشت بلند در سمت بیرونی پای درگیر بگذارید.

وضعیت صحیح نشستن بیمارسکته مغزی روی تخت

- معمولا بیماران این وضعیت را فقط برای مدت کوتاهی می‌توانند تحمل کنند. ماندن طولانی در این حالت برایشان خسته کننده است. مطابق شکل برای جلوگیری از افتادن بیمار به یک سمت، از بالشت در دو طرف و پشت بیمار استفاده کنید. حین نشستن به بیمار توصیه کنید که با قرار دادن دست‌ها در دو طرف بدنش خود را حمایت کند تا نیافتد.
- برای مراقبت از بیمار سکته مغزی در خانه ضروری است که او را در این وضعیت نشسته یا نیمه نشسته هنگام خوردن یا آشامیدن قرار دهید. نیم ساعت بعد از غذا خوردن هم اجازه دهید در این پوزیشن بماند.

وضعیت چرخیدن در تخت از حالت خوابیده به پشت در بیمار سکته مغزی

۱-اول آرنج درگیر را خم کنید و دست را روی قفسه سینه بیمار قرار دهید.

۲-زانوی درگیر را کمی خم کنید.

۳-دست‌هایتان را پشت کتف بیمار بگذارید و با همکاری خود بیمار تنه‌اش را بچرخانید.

نکته مهم: هرگز سعی نکنید که با کشیدن یکی از اعضای بدن در سمت درگیر (یا حتی سالم) بیمار را بچرخانید

هفته جهانی سکته مغزی گرامی باد

با آروزی سلامتی برای همه بیماران

واحد آموزش سلامت بیمارستان ولایت دامغان

تهیه کننده:مهدیه دربانی کارشناس آموزش سلامت

آبان ۱۴۰۱